

Список використаних джерел:

1. Вишньовський В. В. Особистісна готовність студентів-психологів до професійної діяльності // конференція «Альянс наук: учений – ученому» (27-28 марта 2014 года).
2. Левицька Л. В., Поворознюк Т. Є. Окремі аспекти психологічної готовності до професійної діяльності фахівців соціономічних професій // Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна», № 11/2015. – С. 119-122.

Дзекун Ю.О.

старший викладач,

Полтавський університет економіки і торгівлі

ПРИНЦИП КОНСТРУКТИВНОСТІ В ПРОЦЕСІ РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ГАЛУЗІ

Творчість, креативність розглядаються сьогодні як важлива професійна властивість менеджера, яка дозволяє йому приймати управлінські рішення, максимально враховуючи специфіку ситуації, що склалася. А. Московченко пояснює цю точку зору тим, що «в сучасних соціально-економічних та суспільно-політичних умовах особливого значення набула спроможність керівника та менеджера не лише швидко адаптуватися до умов ринку праці та мінливих стратегій взаємодії з клієнтами, але і проявляти виражену креативність в організації діяльності установи, зміні стратегії використання ресурсів організації, по-різному планувати та реалізовувати діяльність організації» [2, с. 344].

Аналізуючи дослідження психологів і педагогів (К. Білецька, 2015; А. Московченко, 2017; І. Годорова, 2017; О. Харцій, 2016 та ін.), бачимо, що інтерес до проблеми розвитку креативності майбутнього менеджера, його творчого потенціалу є на сьогодні однією з активно обговорюваних проблем, і зокрема – у зв'язку зі специфікою розвитку сучасної української економіки, де на менеджерів нового покоління покладається особлива надія. Адже, як зазначає О. Продіус, «креативність у розвинених країнах стає постійною практикою і основним джерелом конкурентної переваги. Практично в будь-якій галузі виробництва перемагає в кінцевому підсумку той, хто володіє творчим потенціалом» [3, с. 67].

Водночас сьогодні дедалі частіше в економічному контексті звучить поняття конкурентоздатності, конкурентоспроможності у якості одного з найголовніших критеріїв діяльності як організації в цілому, так і окремих суб'єктів. Уміння виграти конкурентну боротьбу, перемогти в змаганні з іншими – потенційно рівними і навіть сильнішими, – забезпечує для підприємства не лише можливість отримання вищого, ніж раніше, прибутку, а й можливість існувати взагалі. Для окремої людини професійна конкурентоздатність – це запорука гідного робочого місця, а щодо менеджера це поняття набуває ще додаткового сенсу. Йдеться про його особисту здатність до управлінської діяльності як поля професійної активності на такому рівні, який дозволяє успішно вирішувати завдання організації,

підприємства, реалізувати стратегію її розвитку більш вдало, ніж це був би здатен зробити інший менеджер. Синонімічним поняттям у публікаціях та методичних пошуках часто виступає професіоналізм [1].

Конкурентоздатність особистості як суб'єкта управлінських відносин тісно пов'язана з її творчим потенціалом, значною мірою зумовлюється ним, але творчий потенціал у цьому контексті не повинен розглядатися виключно як засіб досягнення конкурентоздатності. Розвиток творчого потенціалу майбутнього менеджера економічної сфери в умовах ЗВО повинен базуватися на низці принципів, що відображають цілі і обмеження цього процесу, конкретизують його кінцеві і проміжні результати, і одним із найвагомішим серед них бачиться принцип конструктивності.

Зміст прикметника «конструктивний» потрактовується «Словником іншомовних слів» у двох значеннях: «1. Той, що стосується конструкції, побудови чогось. 2. Творчий, той, що створює умови для наступної роботи, може бути основою для якихось рішень (напр., конструктивна пропозиція)». Власне, ці два значення є дуже близькими, оскільки включають у свій зміст поняття вибудовування, створення основи, підґрунтя для подальшого існування і зміцнення певного об'єкта, стосунків тощо. Упадає в око і пов'язаність трактовки із ключовим для нашого дослідження поняттям «творчий», але, на наш погляд, про їхню повну ідентичність говорити не слід. Ми виводимо зміст принципу конструктивності щодо розвитку творчого потенціалу майбутнього менеджера, як зорієнтованість особистості студента на збереження і розвиток, поруч з господарсько-економічними, також інших цінностей – соціального, екологічного, естетичного, морально-етичного характеру, які дійсно опосередковують у собі згадані авторами «умови для подальшої роботи» у більш широкому сенсі, ніж досягнення локальних, економічних цілей, розглядаючи в якості антоніма «руйнівний», «кризовий».

Менеджер, здатний до прийняття творчих рішень, повинен усвідомлювати їхній вплив на дотичні сфери життя, враховувати ризики, які можуть унаслідок реалізації цих рішень проявитися. Адже нестандартність як ознака творчого продукту може досягатися не лише за рахунок інноваційності, незвичайності, що є похідними від науково-технічного прогресу, а й через відхід від усталених норм у вирішенні подібних завдань, що склалися внаслідок прагнення попередніх поколінь уникнути завідомо руйнівних наслідків.

У цьому розумінні професійна підготовка менеджера економічної сфери включає функціонування системи виховних впливів, спрямованих на коригування його світобачення, попередження надмірного розвитку таких особистісно-професійних рис, як егоцентризм, надмірна амбітність, кар'єризм, користоловство, зорієнтованість на найближчий результат тощо. Загалом, кожна з них може на певному етапі становлення особистості відігравати позитивну роль чи бути відносно нейтральною, однак її акцентування здатне призвести до зміщення діяльнісних орієнтирів, підміни базових цінностей.

Принцип конструктивності передбачає розширення кількості чинників, які мають враховуватися в ході прийняття управлінського рішення, орієнтує на їхній аналіз як потенційно змінних, таких, що можуть у той чи інший спосіб трансформуватися внаслідок його реалізації. Рішення, що дозволяє уникнути кризової ситуації сьогодні, не повинне провокувати виникнення подібної за негативними наслідками ситуації в подальшому. Результат творчих дій

виступає об'єктом відповідальності, яка має бути прорахована і зважена, і усвідомлення цього повинне бути стабільно сформоване в процесі навчання.

Актуальним напрямом подальших досліджень бачиться вивчення можливостей дисциплін гуманітарного циклу щодо розвитку творчого потенціалу майбутнього менеджера економічної сфери з урахуванням принципу конструктивності у його взаємозв'язку з іншими вагомими для ефективно професійної підготовки менеджера принципами.

Список використаних джерел:

1. Манюк Х. Конкурентоздатність та професіоналізм сучасного менеджера [Електронний ресурс] / Христина Манюк – Режим доступу <http://conf-cv.at.ua/forum/81-781-1>
2. Московченко А. Особливості креативності як професійно вагомої якості студентів-менеджерів / А. А. Московченко // Проблеми сучасної психології. – 2016. – Вип. 32. – С. 342-351.
3. Продиус О. Креативний менеджмент як запорука сучасного ефективного управління [Електронний ресурс] / О.І. Продиус // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2012. – № 2 (3). – С. 67-72. – Режим доступу до журн.: <http://economics.opu.ua/files/archive/2012/p4-5.html>
4. Словник іншомовних слів за ред. О. С. Мельничука. – 2-е видання, випр. і доп. Київ: Головна редакція «Українська радянська енциклопедія» (УРЕ), 1985 – 966 с.

Добровольська А.М.

*кандидат фізико-математичних наук, доцент,
Івано-Франківський національний медичний університет*

ОЦІНЮВАННЯ РІВНІВ ВОЛЬОВИХ ЯКОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ

Феномен вольових якостей є предметом вивчення вже не одного покоління науковців. Але, не дивлячись на велику кількість теоретичних та емпіричних досліджень, проблема розвитку вольових якостей майбутніх лікарів під час навчання дисципліні природничо-наукової підготовки (ДПНП) «Медична інформатика» («МІ») не була предметом комплексних досліджень.

А. Пуні висловив думку, що для кожної людини вольові якості є єдиною цілісною системою, але структура ланок цієї системи в різних людей неоднакова [3]. Тому, ми так вважаємо, сукупність вольових якостей майбутніх лікарів у процесі формування ІТ-компетентності доцільно розглядати як рухливу, динамічну систему, ланки якої можуть по-різному співвідноситись, пов'язуватись між собою залежно від стійких, об'єктивних умов конкретного виду діяльності під час навчання зазначеній ДПНП.

Метою дослідження було оцінювання в межах запропонованої методики рівнів вольових якостей майбутніх лікарів [2], що розвиваються в процесі формування ІТ-компетентності під час навчання ДПНП «МІ».

У дослідженні серед суб'єктів освітнього процесу Івано-Франківського національного медичного університету (ІФНМУ) взяли участь 150 осіб (І група – 78 осіб, ІІ група – 72 особи), які навчались на ІІ курсі медичного факультету за спеціальністю 222 «Медицина» (2017-2018 навчальний рік) і перебували в певних умовах (табл. 1). Воно тривало протягом одного